

Εσπερίδα ΡΑΑΕΥ "Περιοχές έργων ΑΠΕ"
Δευτέρα 09.09.2024, 18:30 / Θεσσαλονίκη / 88η ΔΕΘ

**«Παρουσίαση Ελληνικού Συνδέσμου Μικρών
Υδροηλεκτρικών Έργων»**

Κώστας Βασιλικός
Μηχανολόγος Μηχανικός ΕΜΠ-Πρόεδρος ΕΣΜΥΕ

Αναγκαιότητα περικοπών

- Αυξανόμενη παραγωγή ενέργειας από ΑΠΕ η οποία υπερκαλύπτει την εγχώρια κατανάλωση, το διασυνοριακό ισοζύγιο, την ζήτηση ηλεκτρικής ισχύος γενικά.
- Τρόπος σχεδιασμού και υλοποίησης της (βίαιης) ενεργειακής μετάβασης στη χώρα μας, με την ανισόρροπη προώθηση συγκεκριμένων τεχνολογιών αντί ενός ισορροπημένου μίγματος.
- Καθυστέρηση υλοποίησης υποδομών (αναβάθμιση δικτύων, διασυνδέσεις)
- Μη παράλληλη υλοποίηση έργων αποθήκευσης με την αυξανόμενη παραγωγή.

Απουσία λογικής στις ενέργειες μας

- Συνέχιση ενθάρρυνσης του (υπερθερμασμένου) επενδυτικού ενδιαφέροντος σε συγκεκριμένες τεχνολογίες.
- Λήψη αποσπασματικών και πυροσβεστικών μέτρων για μείωση προβλήματος που ανατροφοδοτούμε.
- Επιβολή εκτεταμένων, ανεξέλεγκτων και οριζόντιων (τιμωρητικών) περικοπών πράσινης ενέργειας & ταυτόχρονα αύξηση της παραγωγής τις ίδιες ώρες (βιωσιμότητα επενδύσεων).
- Πρόκληση μηδενικών και αρνητικών τιμές ενέργειας, δημιουργία τεχνητού διασυνωριακού ισοζυγίου (συνειδητή (?) επιλογή που επιφέρει αύξηση τιμών και ελλειμάτων).
- Ανισορροπία και διαφορετικές ταχύτητες υλοποίησης επιλεγμένου μείγματος παραγωγής ενέργειας με απαιτούμενες υποδομές και αγορές που κινούνται με διαφορετικό ρυθμό ανάπτυξης σε σχέση με τις νέες ΑΠΕ.
- Αύξηση έμμεσου κόστους ενέργειας και περαιτέρω επιβάρυνση τελικού καταναλωτή, λόγω των απαιτούμενων υποδομών του συγκεκριμένου μίγματος τεχνολογιών (δίκτυα, μηχανισμοί αποζημίωσης νέων θερμικών σταθμών, μηχανισμοί ευέλικτης κατανάλωσης, κα)

«βάλαμε το κάρο μπροστά από το άλογο»

Είναι γεγονός ότι.....

Υπάρχει πλήρης απουσία λογικής στην κατάρτιση του βέλτιστου μίγματος τεχνολογιών που έχουμε επιλέξει σε σχέση με αυτό που θα ικανοποιούσε τις απαιτήσεις της ενεργειακής μετάβασης με τα λιγότερα δυνατά προβλήματα και το μικρότερο κόστος για την χώρα και τον πολίτη.

Παραβλέπουμε το γεγονός ότι η ενσωμάτωση σε ένα ενεργειακό μίγμα ΑΠΕ όσο το δυνατόν μεγαλύτερου ποσοστού τεχνολογιών με σταθερή ημερήσια παραγωγή, όπως τα Μικρά Υδροηλεκτρικά Έργα (ΜΥΗΕ), το βιοαέριο και η βιομάζα, με την ποιότητα, την αξιοπιστία και την σταθερότητα της ενέργειας που παράγουν, λειτουργεί ευεργετικά στη μείωση των προβλημάτων διαχείρισης της αυξημένης διείσδυσης των ΑΠΕ αλλά και στο τελικό κόστος ενέργειας.

Είναι αυτοπόδεικτο ότι το υφιστάμενο μοντέλο ανάπτυξης των ΑΠΕ που προωθεί πηγές ενέργειας, εύκολες και γρήγορες στην υλοποίησή τους, οι οποίες οδηγούν σε μεγαλύτερες περικοπές ενέργειας και μεγαλύτερη απαίτηση υλοποίησης υποδομών, δεν λειτουργεί και πρέπει να αλλάξει.

ΤΑ ΜΥΗΕ ως γενικότερα έργα πολλαπλού σκοπού

Οι πρόσφατες καταστροφές δηλώνουν ότι σήμερα, περισσότερο από ποτέ άλλοτε, εκτός από αυτονόητη είναι και επιβεβλημένη η πολλαπλή και ολοκληρωμένη αξιοποίηση και διαχείριση των υδάτινων πόρων.

Τα υδραυλικά έργα εν γένει είναι έργα πολλαπλού σκοπού, εξυπηρετώντας ταυτόχρονα συνδυαστικές και ευρύτερες / κοινωφελείς χρήσεις, όπως αντιπλημμυρική προστασία, ύδρευση και διαχείριση ανομβριών, άρδευση, αντιπυρική προστασία, δημιουργία οικοτόπων, ανάπτυξη οικονομικής δραστηριότητας, ανάπτυξη ψυχαγωγικών - περιβαλλοντικών δράσεων, συνεισφορά στην περιφερειακή ανάπτυξη και σε τοπικά έργα υποδομής.

Σε όλες σχεδόν τις περιπτώσεις υδραυλικών υποδομών, ο τρόπος λειτουργίας τους επιβάλλεται να συνδυάζεται παράλληλα και με την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας, μέσω μικρών υδροηλεκτρικών έργων, ως ένα βήμα για την πολλαπλής σκοπιμότητας διαχείριση των υδάτων, συμβάλλοντας στο θέμα της βέλτιστης διαχείρισης των υδατικών πόρων.

ΜΥΗΕ, υφιστάμενη κατάσταση και περικοπές

α/α	Κατάσταση	Πλήθος έργων	Ισχύς (MW)
1	Σε λειτουργία	144	288,52
1.1	Έργα με ισχύ <400 kW	13	2,35
1.2	Έργα με ισχύ >400 kW	131	286,18
1.3	Έργα με ισχύ > 400 kW, πριν το 2019 (σύνολο)	112	258,88
1.4	Έργα σε δίκτυα με ισχύ > 400 kW, πριν το 2019	30	91,84
1.5	Λοιπά έργα προ του 2019	82	167,04
2	Σε κατασκευή ή δοκιμαστική λειτουργία (>0,4 MW)	17	38,5
	ΣΥΝΟΛΟ υπόχρεων έργων για εξοπλισμό (1.2+2)	148	324,66
	Εκ των οποίων, μετά το 2019	36	65,78
3	Λοιπά έργα με άδεια εγκατάστασης (δεν συμπεριλαμβάνονται στα ανωτέρω)	22	45,5

*στοιχεία ΕΣΜΥΕ

Έργα πολλαπλού σκοπού

30 έργα, συνολικής ισχύος 91,84 MW , προ 4/7/2019:

- λειτουργούν προσαρτημένα σε υφιστάμενα υδραυλικά δίκτυα (ύδρευση/ άρδευση/ βιομηχανική χρήση, κλπ).
- αποδίδουν την οικολογική παροχή ποταμών από υφιστάμενα φράγματα.
- η λειτουργία τους εμπλέκεται στη συνολική διαχείριση των υδατικών πόρων.
- ο ρυθμιστικός ρόλος, η κρισιμότητα άλλων χρήσεων και η προτεραιότητα χρήσης καθορίζουν τον τρόπο και το σκοπό λειτουργίας τους.
- η διατήρηση της ισορροπίας της διαχείρισης δεν επιτρέπει την άμεση αποκοπή ή διαφοροποίηση του τρόπου λειτουργίας.

Περιοχές: Εξαίρεση υποχρέωσης εφαρμογής

Ιδιαιτερότητες & αντικειμενικές δυσκολίες ΜΥΗΕ

- Μοναδικά έργα, διαφορετικός εξοπλισμός, πολλαπλή παραμετροποίηση, αδυναμία ομαδοποίησης.
- Τα περισσότερα είναι εγκατεστημένα προς της θέσης ισχύος του Κώδικα Σύνδεσης Γεννητριών (RfG, 2018), με αδυναμία εκτέλεσης ρυθμίσεων.
- Περιορισμός εκτέλεσης εντολών λόγω ελέγχου και ικανοποίησης ρυθμίσεων και παραμέτρων υδραυλικών εγκαταστάσεων με χρονικούς περιορισμούς μεταβολής και όρια αντοχής.

Η ουσία...

- αναγκαίο, εύλογο και δίκαιο, τα έργα πολλαπλού σκοπού να διαφοροποιηθούν,
- >80% των έργων που έχουν άμεσα υποχρέωση εγκατάστασης συστήματος τηλεελέγχου και διαχείρισης, έχουν προτεραιότητα κατανομής (πριν από 4/7/2019),
- η συνολική ισχύς των υπολοίπων ΜΥΗΕ που δεν έχουν προτεραιότητα κατανομής (~66 MW) αποτελεί ελάχιστο τμήμα της συνολικής ισχύος των εκάστοτε αναγκών των απαιτούμενων περικοπών,
- τα περισσότερα ΜΥΗΕ είναι διασπαρμένα σε απομακρυσμένα σημεία και συνδεδεμένα τις περισσότερες φορές σε δίκτυα που έχουν καταναλωτές,
- τα ΜΥΗΕ παράγουν σταθερή και προβλέψιμη ισχύ σε ημερήσια βάση, και πρέπει να αποτελούν την τελευταία επιλογή εφαρμογής περικοπών,
- με βάση τις ιδιαιτερότητες και τους υδραυλικούς περιορισμούς τους, εντολές τρίτου μπορούν να επιφέρουν είτε αδυναμία έγκαιρης εκτέλεσης εντολής είτε πολλαπλά προβλήματα και ζημιές στον εν λόγω σταθμό παραγωγής.

Προτείνεται...

- το σύνολο των ΜΥΗΕ να εξαιρεθεί από την υποχρέωση εγκατάστασης συστήματος Τηλε-ελέγχου και Διαχείρισης για τη λήψη σημάτων τηλεοπτείας και την εφαρμογή εντολών ελέγχου, (ν. 5106/2024)
- ειδικά και μόνο για τα έργα που δεν ανήκουν στην κατηγορία των έργων πολλαπλής χρήσης, να δίνεται η επιλογή είτε της εγκατάστασης του εξοπλισμού για να δέχονται τις κατά νόμο προβλεπόμενες περικοπές, είτε της επιβολής (εύλογης, δίκαιης και κατά νόμο προβλεπόμενης) χρηματικής αποζημίωσης ως αντιστάθμισμα των περικοπών που θα βαρύνουν άλλα έργα.

Σας ευχαριστώ για την προσοχή σας

